

"Як гэта зрабіць?" - стаіць велькай важнасці праблема, меснагіта новай методдыка.

Акойчык Н.А.,
выкладчык

УЛІК І АЦЭНКА ВЕДАЎ ЯК СРОДАК КІРАВАННЯ ЯКАСЦЮ НАВУЧАЛЬнай ПРАЦЫ СТУДЭНТАЎ

Улік ведаў з'яўляецца важным сродкам рэгулявання шматлікіх паказчыкаў навучальнага працэсу. Адначасова ён дапамагае кіраванню якасцю навучання, у тым ліку і вучэбнай працай студэнтаў. Без правільнай арганізацыі ўліку паспяховасці студэнтаў немагчыма рацыянальна арганізаваць навучальную працу.

Складваюцца сістэма ўліку і ацэнкі ведаў студэнтаў не можа быць прызнана цалкам дасканалай. Аб гэтым сведчаць дыскусіі ў педагагічным друку. Эфектыўнасць уліку ведаў студэнтаў нават зніжаецца, таму што выкладчыкі па-рознаму ўяўляюць сабе яго асноўныя функцыі і правілы. Гэта прадвызначае розны падыход да ўліку, прымяненне розных методдык, якія абмяжоўваюць выкарыстанне закладзеных ва ўліку адукацыйных, выхаваўчых і развіццёвых магчымасцей.

Якія ж асноўныя функцыі ўліку? Важнейшай з іх з'яўляецца адукацыйная. Сутнасць яе ва ўдасканаленні методдыкі праверкі ведаў, уманняў і навыкаў, іх сістэматызацыі, у павышэнні ўзроўню адукаванасці, у развіцці культуры навучальнай працы студэнтаў, іх пазнавальных інтарэсаў.

Другая функцыя - кантралюючая. Яна дазваляе сачыць за ходам і вынікамі вучэбнай дзейнасці студэнтаў. Гэта функцыя патрабуе кантролю ў трох накірунках: з боку выкладчыка, узаснага кантролю студэнтаў і самакантролю.

Развіццёвая функцыя ўліку ведаў праяўляецца ў тым, што пад яго ўплывам удасканальваюцца ўвага, памяць, мысленне, інтарэсы, стымулюецца пазнавальная актыўнасць студэнтаў.

Мэта арганізуючай функцыі - стымуляванне акуратнага наведвання семінараў і практычных заняткаў. Улік фарміруе ўзасмаадносінны ў студэнцкім калектыве.

І, нарэшце, функцыя выхаваўчая. Улік ведаў дапамагае выходзіць у студэнтаў адказнасць за сваю вучэбную працу, за дысцыпліну працы.

Патрабаванні да ўліку - сістэматычнасць, індывідуальнасць, дыферэнцыраванасць, мэтанакіраванасць, аб'ектыўнасць.

Адзінства патрабаванняў азначае, што адзін і той жа ўзровень ведаў павінен ацэньвацца рознымі выкладчыкамі аднолькава.

Асноўныя віды ўліку ведаў, уманняў і навыкаў - бягучы, тэматычны, выніковы. Першыя два віды адносяцца да ўліку самастойнай працы студэнта на працягу семестра:

Важнейшая роля ў падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў павінна належыць сістэматычнаму ўліку - бягучаму і тэматычнаму.

З усіх відаў ўліку ведаў найбольш цяжкімі для студэнтаў з'яўляюцца іспыты і залікі, якія падводзяць вынікі працы студэнтаў над тэарэтычнымі і практычнымі курсамі за паўгоддзе ці навучальны год. Асноўнае іх прызначэнне - не толькі кантроль, а і ажыццяўленне адукацыйных і выхаваўчых функцый. У ходзе падрыхтоўкі да іспытаў ці залікаў студэнты, паўтараючы вучэбны матэрыял па пэўнаму прадмету, сістэматызуюць, часам па-новаму асэнсоўваюць, абагульняюць і засвойваюць яго як адзінае цэлае.

Агафонава Н.А.,
выкладчык

КІНАМАСТАЦТВА Ў СІСТЭМЕ КУЛЬТУРАЛАГІЧНЫХ ВЕДАЎ

Кіно разам з іншымі экраннымі відамі мастацтва займае ў сучаснай культуры становішча лідэра. Аўдыёвізуальны характар інфармацыі, агульнадаступнасць, усепапулярнасць, легкасць тыражавання забяспечваюць яму вялікую па маштабах аўдыторыю і самыя разнастайныя сферы выкарыстання, у тым ліку і ў працэсе пазнання.

Экранная культура адлюстроўвае новы, электронны сінкрэтызм, узровень усеагульнага сінтэзу. Гэтая акалічнасць абумоўлівае яе інтэртэкстуальнасць, г.н. спалучэнне разнастайных, разнакасных вобразных сістэм - ад дакладна фатаграфічных да ўласна крэатыўных.

Сінтэтычная прырода кіно дае арыгінальныя магчымасці «кансервацыі» практычна ўсіх аб'ектаў мастацкай культуры: тэатральных спектакляў і архітэктурных помнікаў, твораў музыкі, жывапісу, літаратуры і, нарэшце, уласных кінематаграфічных твораў. Прычым літаральнае іх фільмапрадуцыраванне (у аднаведнасці з чыста прыкладнымі задачамі) не распаўсюджана. Тут мае месца, як мінімум, іх экранная адаптацыя, а ў лепшых выпадках - стварэнне новай мастацкай субстанцыі. Канкрэтныя прыклады - мноства добра вядомых навукова-папулярных, дакументальных, ігравых стужак аб дзеях мастацкай культуры, а таксама - фільмы-экранізацыі (у тым ліку анімацыйныя), фільмы-спектаклі (драматычныя, оперныя, балетныя і г.д.). Падобныя кінакарціны адлюстроўваюць традыцыйна паважлівыя ўзасмадачынены мастацтваў, калі той ці іншы

твор уводзіцца ў тканіну фільма так, што захоўвае сваю мастацкую аўтаномію.

Разам з тым існуе больш рухомы, неўсталяваны, нават «дзёрзкі» падыход, калі традыцыйная культура выкарыстоўваецца кінематографам у якасці парадыйнага прадмета. Такі тып дэмакратызаваных зносін з мастацтвам склаў сутнасць авангарда і з'явіўся выпікам агульнага духоўнага і сацыякультурнага працэсу.

Кіно дэражыло два мадэрнісцкіх выбухі:

- перыяд класічнага авангарда (20-я гг. XX ст.);

- перыяд постмадэрнізму (канец 70-х сярэдзіна 80-х гг.).

У 20-я гг. рэжысеры імкнуліся стварыць такую мастацкую матэрыю, якая б адпавядала ідэі «чыстага кіно», г.зн. такога кіно, якое не запазычвае традыцыйных выяўленчых, літаратурных, тэатральных сродкаў. Кіно быццам бы адасаблівалася ў агульным свеце мастацкай культуры.

Постмадэрнізм на мяжы 70-х гг. зацвердзіў адкрытую фарсавана-гарэзліваю манеру кінематографічнай «гульні», па ўмовах якой прызнаць права неадатыкальнасці і пераўтвараюцца ў забаўныя «пацкі». Імі свабодна маніпулюе рэжысер, руйнуючы ўсялякія аўтарытэты кплівымі намёкамі, вострымі пародыямі, экраннымі эпіграмамі. Кінематограф постмадэрнізму, у першую чаргу, імкнецца адрэфлектаваць сам сябе і таму вымагае з боку гледачоў пэўнай кінашукаваласці: ведання хрэстаматычных экранных твораў, ведання рэжысерскіх стыляў.

Грамацкая метадэка дазваляе прадукцыйна выкарыстоўваць у працэсе навучання не толькі традыцыйнае, але і авангарднае кіно. Апошняе, дарэчы, разлічана на больш шчыльную студэнцкую аўдыторыю, якая вылучаецца духоўнай сталасцю, аналітычным складам мыслення і таксама прафесійнай арыентацыяй.

Каралеў М.М.,
дацэнт

ПАДРЫХТОўКА КІРАўНІКОў- АДМІНІСТРАТАРАў У ФРАНЦЫІ (змест, метадэка, арганізацыя)

У Францыі існуе 240 школ, якія рыхтуюць кіраўнікоў для ўсіх узроўняў структур кіравання. Найбольш значная з іх - Нацыянальная школа адміністрацыі (Эколь Навыяналь д'Адміністрацыён - ЭНА), заснаваная ў 1946 г. генералам дэ Голям. Школа непасрэдна падпарадкоўваецца прэм'ер-міністра Рэспублікі, а кіраўнікі яе прызначаюцца асабіста прэзідэнтам Францыі. Гэты ўзровень абумоўлены задачамі школы, галоўная

з якіх - забяспечыць падрыхтоўку дзяржаўных функцыянераў выпэйплага эшалона палітычнага, эканамічнага, адміністрацыйнага кіравання, а таксама дыпламатычнага корпусу.

Дыпламы ЭНА ў свой час атрымалі былы прэзідэнт Валеры Жыскар д'Эсгэн, цяперашні прэзідэнт Жак Шырак, Мішэль Ракар і іншыя вядомыя кіраўнікі, што сведчыць аб неабмежаваных умовах для кар'еры выпускнікоў.

Конкурс у ЭНА складае ў сярэднім не менш як 50-60 прэтэндэнтаў на месца, а колькасць вакансій усяго 80.

Уступныя іспыты праходзяць у два туры. На першым, завочным туры, адміністрацыя рассылае па ўсіх буйных цэнтрах краіны варыянты пісьмовых заданняў, на якія можа адказаць практычна любы француз, маючы вышэйшую адукацыю і ўзрост не больш як 31 год. Пасля 30 год, лічаць педагогі, пачынаць кар'еру прафесіянала-кіраўніка вельмі цяжка, а ў большасці выпадкаў - марная трата часу.

Прэтэндэнты, якія выграмалі завочны тур, запрашаюцца ў Парыж на другі, вочны, тур экзаменаў, які, ў сваю чаргу, складаецца з двух этапаў. На першым абітурыенту прапануецца на працягу чатырох гадзін адрэдагаваць рукапіс дэклавага тэксту, праявіць навыкі культуры справаводства, веда асноў юрыспрудэнцыі, а таксама арыентацыю ў сучасным грамадскім і дзяржаўным жыцці краіны. На другім этапе за трыццаць хвілін трэба напісаць міні-сачыненне, у якім неабходна паказаць абгрунтаванае вырашэнне той ці іншай праблемы ў сферы дзяржаўных ці міжнародных адносін.

Хто прайшоў два этапы, запрашаюцца для гутаркі па выяўленню «ступені адкрытасці». пад якой разумецца дынамічнасць мыслення абітурыента, здольнасць яго да нестандартнага і творчага мыслення, умение выклікаць прыхільнасць у суразмоўцы весці гутарку і інш.

Па выніках экзаменаў праводзіцца залічэнне, і слухачы адразу пападаюць не ў аўдыторыю, а на гадавую стажыроўку, палова якой праходзіць у дзяржаўных органах кіравання, а другая ў апаратах кіравання буйных фірмаў і прадпрыемстваў, прычым не толькі французскіх, але і іншых краін Еўропы, ЗША, Канады, Японіі. За гэты тэрмін стажор знаёміцца з тэхналогіяй кіраўніцкай працы, аналізуе рэальнае становішча спраў, атрымлівае навыкі дэклавага супрацоўніцтва, завязвае асабістыя сувязі. Пасля заканчэння стажыроўкі пачынаецца вучэбны працэс у сценах ЭНА, дзе на працягу года навучэнцы ў складзе невялікіх груп (10-12 чалавек) слухаюць лекцыі, абмяркоўваюць сітуацыі, якія ўзніклі ў час стажыроўкі. Вучэбная праграма складаецца ўсяго з пяці дысцыплін: рэдагаванне юрыдычных тэкстаў, тэорыя і практыка міжнародных адносін, эканоміка (на мікра- і макраўзроўні,